

NOTER til «KROPP – Fortellingen om deg – og hva den har med Gud å gjøre.»

1. Avsnittet er inspirert av Peder Kjøs: Berøring, side 17. For øvrig bruker Paulus uttrykket «ytre og indre menneske» i Andre Korinterne 4,16: Derfor mister vi ikke motet, for selv om vårt ytre menneske går til grunne, blir vårt indre menneske fornyet dag for dag.
2. Det er en øvelse som kalles «troshistorie», hvor man på en tidslinje setter opp personer og hendelser som har vært viktige for hvordan ens tro er i dag. (Se Jens Petter Jørgensen: Når troen setter spor, Luther, 2014). Underveis i arbeidet med denne boka kom jeg på at det går an å gjøre noe tilsvarende med sitt forhold til kropp – jeg kaller det «kroppsfortelling». Nå er du kanskje for ung til å ha mange klare punkter på den lista, men samtidig har du allerede forholdt deg til kroppen din i en god del år allerede. Og når du en gang ser tilbake på din kroppsfortelling, kommer noen av de viktigste hendelsene på din tidslinje til å skje mens du er i tenårene. Nå vil mange oppleve det som betydelig mer flaut å dele sin kroppsfortelling for en hel gruppe enn sin troshistorie. Jeg sier ikke at man skal dele sin kroppsfortelling til hvem som helst, heller. Den beste rammen for å dele enkelte historier, vil være med trygge, profesjonelle veiledere, én til én. Samtidig er det en del rundt vår kroppsfortelling som vi bør kunne snakke om. Og uansett kan hver for oss tenke gjennom noen av disse spørsmålene:

- Hvordan snakker dere om kropp hjemme hos dere?
- Er det mye eller lite fysisk nærhet?
- Hva har foreldrene dine fortalt deg om sex, om noe?
- Hva skjer når det kommer nakenhet eller sex på TV-skjermen når familien er samlet?
- Har mennesker berørt din kropp, på en god eller vond måte?
- Hvordan kommenterer din far andre kvinner?
- Kan du huske første gang du merket seksuell opphisselse? Hva følte du da?
- Hva sier dine foreldre om sine egne kropp - og sier de noe om din?
- Deler dere bad – samtidig?
- Gjorde dere det før?
- Hva er familiens holdning til trening?
- Hvordan snakker dere om mat?

3. Hun het noe annet, og jeg har fått lov til å skrive hennes historie her.

4. Anders Piltz i Magasinet STREK, nr. 5 2013.
5. Ingeborg Ørjasæter Hatlevik, sykepleier med videreutdanning i sexologi og familierapi. Foredragsholder og daglig leder i Ficus.
6. Første Mosebok 1,27.
7. Gud ble menneske i Jesus og tok bolig iblant oss (Johannes 1). «Inkarnasjon» er faguttrykket for det som skjedde, og det betyr at Gud tok på seg kjøtt. Og bein, sener, hormoner og drifter.
8. Efeserne 2,10: For vi er hans verk (poema), skapt i Kristus Jesus ...
9. <https://www.ba.no/nyheter/slanker-seg-pa-hestedop/s/1-41-7642346>
10. Kleck og Strenta, 1980. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0146167284102014>
11. Verdens Helseorganisasjon – WHO. <https://www.who.int/teams/sexual-and-reproductive-health-and-research/key-areas-of-work/sexual-health/defining-sexual-health>
12. Johannes 3,16.
13. Matteus 5,43; Johannes' første brev 4,11.
14. Christopher West: *Theology of the Body for Beginners: A Basic Introduction to Pope John Paul II's Sexual Revolution, Revised Edition* (s. 44–45)
15. Johannes Paul II, audiens den 23. juli 1980. Gjengitt i *Til man och kvinna skapade Han dem*, Syster Sofie O.P., s. 46, (forfatters oversettelse).
16. <https://www.kroppensteologi.se/106-2/kroppens-teologi-befrielsen/du-finns-for-att-bli-en-gava/> (forfatters oversettelse).
17. Første Mosebok 3,1–7.
18. Første Mosebok 3,16–17.

19. Romerne 7,15.18b–19.
20. Matteus 7,12.
21. Matteus 22,37-40.
22. Andre Samuelsbok 13.
23. Andre Samuelsbok 13,15.
24. Første Mosebok 3,6.
25. Ibid.
26. Matteus 5,28–29. Og kanskje et sitat av Martin Luther kan være nyttig i denne anledning: «Du kan ikke hindre at en fugl flyr over ditt hode, men du kan forhindre at den bygger et rede på det.» (Godt sitat å ta med!)
27. For eksempel Markus 7,21–22.
28. Matteus 5,29–30.
29. Se Dallas Willard: *The Divine Conspiracy*, s. 166.
30. Markus 7,23.
31. Rob Bell: *Sex God*, s. 62.
32. Dette poenget er inspirert av Rob Bells *Sex God*, side 52–53.
33. Første Mosebok 2,7.
34. Flere av avsnittene her er inspirert av Christopher West: *Theology of the Body for Beginners: A Basic Introduction to Pope John Paul II's Sexual Revolution*, Revised Edition, s. 22.
35. Inspirert av *The Fire Within. Desire, Sexuality Longing, and God*, av Ronald Rolheiser.
36. Matteus 19,12.
37. Første Timoteus 4,3.
38. Ibid., 4,5.
39. For eksempel Romerne 6,19 og 7,5, eller Første Korinterne 15,50.
40. Romerne 1,25.
41. Apostlenes gjerninger 17,25 og 28.
42. Første Tessalonikerne 4,3–5.
43. Anders Piltz i Magasinet STREK, nr. 5 2013.
44. <https://no.wikipedia.org/wiki/krenkelse>
45. <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10023469>
46. Snakk med en voksen du stoler på, som kan hjelpe deg. For eksempel en helsesykepleier? Du kan også ringe alarmtelefonen for barn og unge på telefon **116 111**, eller hjelpetelefonen for seksuelt misbrukte på telefon **800 57 000**.
47. <https://psykologtidsskriftet.no/fra-praksis/2017/01/hvorfor-tar-det-sa-lang-tid-fortelle-om-seksuelle-overgrep>
48. Inspirert av Nadia Bolz-Webers bok *Shameless*, s. 136.
49. Første Mosebok 3,16.
50. <https://www.kroppensteologi.se/106-2/kroppens-teologi-befrielsen/guds-avbild-fordunklas/>
51. <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/WE3Xr/eksperter-porno-er-ikke-skadelig-for-unge>
52. For forskning og personlige historier om dette, les *Visuell drog – om barn, unga och nätporr*, av Maria Ahlin og Ulrica Stigberg.
53. <https://www.nrk.no/norge/rekordmange-unge-menn-bruker-potensmidler-1.13889962>
54. Mer om dette på www.yourbrainonporn.com.
55. Nettsteder du kan oppsøke for info om dette: www.xxxchurch.com, www.yourbrainonporn.com, <https://heltfri.net/ressurser/>
56. Første Korinterne 6,12.
57. Bromleigh McCleneghan: *Good Christian Sex: Why Chastity Isn't the Only Option – And Other Things the Bible Says About Sex*, s. 29–30.
58. <https://p3.no/mange-unge-jenter-onanerer-aldri/>
59. Brochmann, Dahl: *Gleden ved skjeden*. Aschehoug, 2018
60. https://www.nrk.no/vestland/hermine-_13_-tar-et-oppgjor-med-trakassering-blant-unge-1.15448440
61. Første Korinterne 6,13.
62. Romerne 13,8–10.
63. Galaterne 4,6
64. Første Timoteus 4,12.
65. Andre Timoteus 2,22.
66. Titus 2,11–12.
67. Peters første brev 3,2.
68. Johannes 8,11.
69. John Van Epp: *How to Avoid Falling in Love with a Jerk*.
70. Første Mosebok 4,1.
71. Første Mosebok 2,24.
72. Markus 10,6–9.
73. Første Mosebok 2,25.
74. Henri Nouwen: *Life of the Beloved*
75. Markus 1,11.
76. Andre Korinterne 12,2.
77. Johannes 20,19.
78. Romerne 8,1.
79. Johannes' åpenbaring 21,4.
80. <https://edition.cnn.com/2014/02/13/tech/social-media/facebook-gender-custom/index.html>
81. Da snakker jeg ikke om den biologiske tilstanden vi kaller «intersex». Store norske leksikon: «Intersex betegner en person som er født med kjønnskarakteristika som enten ved fødselen, eller senere i den kjønnslige utviklingen, ikke samsvarer med verken mannlig eller kvinnelig kjønn. Det vil si at personen ikke uten videre kan beskrives som gutt eller jente ved fødselen.»
82. Debra Hirsch: *Redeeming Sex*, s. 87
83. <https://www.theguardian.com/society/2019/feb/14/the-pansexual-revolution-how-sexual-fluidity-became-mainstream>
84. Markus 5,33.